

धनगर समाज बांधवाच्या विकासासाठी
विशेष कार्यक्रम भटक्या जमाती-क
मधील धनगर समाजातील बेरोजगार
युवक युवतींना स्पर्धा परिक्षेसाठी
शुल्कात आर्थिक सवलती लागू
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

इमाव, सावशैमाप्र, विजाभज, विमाप्र कल्याण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र. ०६/विजाभज-१

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, विस्तार इमारत, मुंबई-३२.

दिनांक : ०६ सप्टेंबर, २०१९.

वाचा : विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग शासन निर्णय क्रमांक सीबीसी-२०१९/प्र.क्र. १२१/मावक, दिनांक ७/८/२०१९.

प्रस्तावना :-

राज्यातील भटक्या जमाती-क मधील धनगर समाजातील युवक युवतींना स्पर्धा परिक्षांमध्ये बसण्याचे प्रमाण इतर समाज घटकांच्या तुलनेत कमी आहे. भटक्या जमाती-क मधील धनगर समाजातील विदयार्थी हे दुर्गम भागात राहतात. त्यांची आर्थिक परिस्थिती कमकुवत असते. अशाही परिस्थितीत ते शिक्षण घेऊन शिक्षित होतात. तथापि, आर्थिक परिस्थिती व स्पर्धा परिक्षांमध्ये लागणाऱ्या भरमसाठ प्रवेश शुल्कामुळे त्यांना स्पर्धा परिक्षेत बसता येत नाही. त्यामुळे स्पर्धा परिक्षांमध्ये बसण्यासाठी भटक्या जमाती-क प्रवर्गातील धनगर समाजाच्या युवक युवतींना परिक्षा शुल्कात आर्थिक सवलत देणे आवश्यक आहे.

२. जुलै, २०१९ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशेनात मा. मंत्री (वित्त व नियोजन) यांनी केलेल्या अर्थसंकल्पीय भाषणात धनगर समाजाच्या विकासासाठी विविध २२ योजना राबविण्याचा शासनाचा मानस असल्याची घोषणा करण्यात आली आहे. सदर घोषणेची अंमलबजावणीसाठी रूपये १०००.०० कोटी एवढी निधीची अर्थसंकल्पीय तरतुद करण्याची घोषणा करण्यात आली आहे. यामध्ये स्पर्धा परिक्षेस बसलेल्या धनगर समाजातील युवक युवतींना आर्थिक सवलत देण्याबाबतची योजना आहे.

३. गेली अनेक वर्ष विकासापासून दूर असलेल्या भटक्या जमाती-क प्रवर्गातील धनगर समाजातील लोकांचा सर्वांगीण विकास व्हावा व त्यांना स्थिरता यावी यासाठी भटक्या जमाती-क प्रवर्गातील धनगर समाजाच्या बेरोजगार युवक युवतींना सपर्धा परिक्षेत बसण्यासाठी परिक्षा शुल्कात आर्थिक सवलती लागू करण्याची योजना राबविण्यास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव दि. ३०/०७/२०१९ रोजी मा. मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत सादर करण्यात आला होता त्यास मा. मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली आहे. मां मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार भटक्या जमाती-क प्रवर्गातील धनगर समाजातील युवक युवती यांनी पदवी अभ्यासक्रम किमान ६० टक्के गुणासह उत्तीर्ण केलेल्या विदयार्थ्यांना MPSC स्पर्धा परिक्षेत बसण्यासाठी

परिक्षा शुल्कात आर्थिक सवलत देण्यासाठी व ही योजना राबविण्यासाठी रुपये १०.०० कोटी इतका निधी मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

शासन याद्वारे मा. मंत्रिमंडळाने दिनांक ३०/०७/२०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार भटक्या जमाती-क प्रवर्गातील धनगर समाजातील युवक युवती यांनी पदवी अभ्यासक्रम किमान ६० टक्के गुणासह उत्तीर्ण केलेल्या विदयार्थ्यांना MPSC स्पर्धा परिक्षेत बसण्यासाठी परिक्षा शुल्कात आर्थिक सवलत देण्यात येत असून महात्मा ज्योतीबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था महाज्योती या संस्थेच्या माध्यमातून ही योजना राबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदरहू योजनेसाठी रुपये १०.०० कोटी (रुपये दहा कोटी फक्त) इतका निधी मंजूर करण्यात येत असून सदरहू निधी महात्मा ज्योतीबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती) या संस्थेस उपलब्ध करून देण्यात यावा. महात्मा ज्योतीबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती) या संस्थेने यासाठी योजना राबविण्यापूर्वी योजनेचे विविध घटक / अर्थसंकल्प यांची या विभागाकडून वेगळी मान्यता घेऊन राबवावी.

३. या योजनेसाठी सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षातील खर्च मंजूर अनुदानातून खर्च करावा व २०२०-२१ या वर्षाकरिता या प्रयोजनासाठी महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य यांच्याकडून स्वतंत्र लेखाशिर्ष मंजूर करून घेण्यास व त्यामध्ये निधी अर्थसंकलिप्त करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय नियोजन विभाग व वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र....., दि.०५/०९/२०१९ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे. वित्त विभागाने सुचविल्याप्रमाणे, नियोजन विभागाने दिलेल्या अभिप्रायाच्या पूर्ततेच्या अधिन राहून हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१९०९०६९८१४४२६०२२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

(भा. र. गावित)
सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

३. मा.मंत्री (विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.राज्यमंत्री (विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खा.स. मंत्रालय, मुंबई
७. मा. विरोधी पक्ष (विधान परिषद), विधानभवन, मुंबई
८. मा. विरोधी पक्ष (विधान सभा), विधानभवन, मुंबई
९. सर्व मा. विधानसभा सदस्य / विधानपरिषद सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई.
- १०.महालेखापाल (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
- ११.सर्व अप्पर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग
- १२.प्रधान सचिव (विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
- १३.प्रधान सचिव (ग्राम विकास विभाग), बांधकाम भवन, मुंबई.
- १४.संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे.
- १५.जिल्हाधिकारी (सर्व)
- १६.मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सर्व) जिल्हा परिषद
- १७.प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, नवी मुंबई
१८. प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग (सर्व)
- १९.सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण (सर्व)
- २०.जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- २१.निवडनस्ती (विजाभज-१)